Nr. 351 • Lwów, Czwartek dnia 25. Grudnia 1919. Rok XXXVII.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godz. 6 rano, w poniedziałek o godz. 11 rano

PRENUMERATA:
miesięcznie we Lwowie 13·00 K, z dostawą do domu 15·00 K, z przesyłką w Polsce 15·00 K. (Mk. 8·50), w innych państwach K 17·50. Za zmianę adresu dopłaca się 60 h.
Cena pojedynczego numeru na całym obszarze Polski
60 hal.
(30 fen.)

Redakcja przy ulicy Ossolińskich l. 15. Administracja przy ulicy Chorążczyzny l. 26. — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 4—5. Biura Administracji otwarte codziennie od godziny 6-ej rano do godziny 6-ej wieczór. — Adres dla telegramów: „Kurjer", Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakcyjny 462.
W Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dzienników „Promień", ul. Widok 19, oraz Admin. „Gazety Lud.", ul. Świętokrzyska 17.

Nakładem Spółki wydawniczej „Kurjera Lwowskiego". Redaktor naczelny: Jan Dąbski.

WIGILJA.

Śnieżnym obrusem ziemia przykryta
Na wielkie gody — wigilji święto.
Światła gwiazd jasne płoną w błękitach
Jeno, że złotych brak snopów żyta
Przy onym stole, że to nie żęto
Na polskich łanach, jak corocznie bywa;
Jako, że krwawe mieliśmy tu żniwa
I krwawe zbiory.

Śnieżnym obrusem ziemia przykryta...
Hej gody, gody! Przy wielkim stole
Tej polskiej ziemi, co naczyń próżnych!
Jakichże czekać mamy podróżnych;
Tyle miejsc pustych w rodzinnem kole?
Kogoż nam jeszcze tu czekać z kolendą,
Jeśli najdrożsi pośród nas nie siędą
Tej świętej pory?

A ziemia polska śnieżnie usłana,
A ziemia polska tak ustrojona,
Radaby dzisiaj w dzień przyjścia Pana
Gościć na swoich skrwawionych łanach
Wszystkie swe dzieci — macierz stęskniona!
A jeno swym zmarłym składa objaty
Z ciszy mogilnej, jako ten z przed laty
Obyczaj każe.

Gwiazda złocista, pierwsza z gromadki!...
Babunia w drżące, bieluśkie ręce
Bierze z talerza białe opłatki:
„Antka nam braknie..." A z oczu matki
Łzy lecą srebrne. W czarnej sukience
Tuli zbiedzone, sieroce maleństwo,
Któremu gwiazdka dała już męczeństwo
I nędzę w darze.

Hej, ziemio polska, tożeś bogata;
Ubrał śnieg biało Twoje chojary
I mróz osrebrzył ściany w Twych chatach,
Stróżując wierny żołnierz na czatach.
Duma to Twoja: żołnierzyk szary!
Ten Twój najmłodszy, co ze zmarłym bratem
Żywot Twój męką ogłosił przed światem
I krwawą raną.

Śnieżnym obrusem ziemia przykryta...
O bracia, przy tych białych opłatkach
Niechże najpierwsza myśl, co wykwita
Z naszego serca, co blaskiem świta,
A ma zejść czynem, cudna, a rzadka,
Niechże najpierwsza, niech do tych doleci,
Nad których Chrystus męki swej rozświecił
Gwiazdę świetlaną.

Niechaj się wyśni orlętom szarym
Wigilja dawna wśród ukochanych,
Białych opłatków zwyczaj prastary
I łzy podzięki za cud ofiary
I „W żłobie leży" brzmiące organy,
Ksiądz siwiusieńki przed starym ołtarzem...
A na kolendę, na święta — dziś w darze:
Miłość serc bratnich!

M. Rz.

Lwów, 24. grudnia 1919.

Drugie obchodzimy Boże Narodzenie jako naród wolny i zjednoczony. Wprawdzie nasz widnokrąg polityczny nie zupełnie jeszcze wolny od chmur; na granicach dymią złowrogie działa, ziemie kresowe dręczy niepewność jutra, w Paryżu obca wola usiłuje krępować swobodny lot Białego Orła. Z drugiej strony jednak o ile weselsze mogą być dla nas święta obecne w porównaniu z zeszłorocznemi. Kraj dźwignął się z zamętu, polski żołnierz, okazawszy się godnym wielkich swoich przodków, tysiącom braci na Wschodzie upragnione przyniósł wyzwolenie, polska myśl państwowo-twórcza w Warszawie przybiera skrystalizowane formy i odbudowuje gmach polskiej państwowości. Chwila tylko, a ujrzymy się silnym, świetnie zorganizowanym narodem, gdy Ojczyzna nasza oprze się na ludzie wiejskim, robotniku, którym warstwy inteligentne służyć będą za oddanych doradców i przewodników. Jeżeli cała Polska ma poważne powody, by z myślą spokojną i otuchą w sercu spędzać to drugie święto naszej ery wolnościowej, o ile więcej do tego powodów mamy my, mieszkańcy bohaterskiego Lwowa.

Co za błogie nas ogarnia uczucie na myśl, że przy koledzie nie będzie nam służyć za akompaniament grzechot karabinów maszynowych, grających na przedmieściach, ani też nie wybierze się do nas z opłatkiem ukraiński granat.

Otulone cichą powagą śni miasto Lwów wiekowy swój sen o Polsce, to najwierniejsze miasto Rzeczypospolitej. Śnieg prószy, a szyby okien stroją się w przepyszne, fantastyczne kwiaty, spokojne o jutro, bo nie rozerwie ich w strzępy przerażająca siła detonacji. W powietrzu tylko błąka się wspomnienie straszliwej inwazji i mieszając się ze wspomnieniami tatarskich i tureckich wojen, zdaje się splatać wieniec pięknej tradycji poświęcenia, bohaterstwa i zapału.

Jakże więc wiele mamy tytułów do prawdziwej radości i wesela. Dlatego najpiękniejszym podarunkiem gwiazdkowym, jaki nam przynieść mogą obecne święta, to sam nastrój świąteczny. Wywołuje on w nas podniosły stan ducha, który pozwala nam z odpowiednią przeżywać siłą wielkość obecnej chwili dziejowej i w całej pełni zdać sobie sprawę z ogromu dokonującego się dzieła.

Bo oto doczekaliśmy się uroczystej chwili, kiedy możemy otworzyć testament, pisany krwią przez bohaterskich Ojców naszych, a co więcej, jesteśmy w stanie bronić wszystkich naszych do niego praw i odpierać nieuzasadnione pretensje. Niech więc rozebrzmi staropolska kolenda jak dawniej, przed wiekami: Chrystus się nam narodził! Pierś wolna śpiewa pieśń, w której wyraża się także radość z narodzenia Polski. A kiedy przed oczyma zatańczą figurki jasełek, nie zadrży nam serce na widok Heroda jak kiedyś, gdy w myśli stawało nam widmo krwawego cara.

Weselmy się więc, gdyż lepiej nam dziś, niźli zeszłego było roku, a w sercu żyje nadzieja lepszej przyszłości. Świąteczny nastrój pobudzi nas do nowych czynów, zachęci do ofiarniejszej pracy nad budową Ojczyzny, a tradycyjny opłatek ożywi i umocni ideę braterstwa. A jeśli będziemy istotnie czuć się wszyscy synami jednej Ojczyzny, jedną myślą i jednem dążeniem służenia Polsce przejęci, może zejdzie w tą noc wigilijną z samotnego swego posterunku chmurna postać wielkiego Wieszcza i zamieszka wśród nas, jako uczucie upojenia i chorał przez miljony głosów powtarzany: Kochajmy się!

Raj wspomnienia.

Jest świat, gdzie pośród baśniowych paproci
na zamarzniętej szybie gdzieś w zmroku
anielskich skrzydeł girlanda się złoci,
cud-pieśni dzwonią w gwiaździstym obłoku
i pyta ciche, radosne westchnienie:
„Mamusiu, to dziś Boże Narodzenie?"

Jest świat, gdzie wszystkie cuda są możliwe
i gdzie się każda bajka ucieleśni,
więc i zabawki pod drzewkiem są żywe,
a wszystkie słowa zmieniają się w pieśni
i nim cios życia obuchem uderzy,
wiedy się w cudne, jasne szczęście wierzy.

Jest świat, gdzie niema śniegu, lecz djamenty,
Na których biegną anielskie saneczki.
A w głosie dzwonka śpiewa śmiech zaklęty,
na drzewku zamiast świeczek lśnią gwiazdeczki
i śmiech radosny w koło blaski sieje,
którym się tylko tak raz w życiu śmieje.

Jest świat, gdzie spływa hen po gwiezdnej drodze
zimowa bajka — towarzyszka marzeń
i budzi cuda w świetlanej pożodze,
snuje stubarwne tęcze śnionych zdarzeń.
Jest świat, gdzie wiedzie daremna tęsknota
— raj wspomnień, bajka dziecka szczero-złota!

—Marja Habdank Kossowska.

Dukszty, pod Dźwińskiem.

Święto wolności w Poznaniu.

ODEZWA KOMITETU OBCHODOWEGO WE LWOWIE.

W dniu 27. grudnia 1919 miasto Poznań cała dzielnica Poznańska obchodzi radosną rocznicę uwolnienia się od rządów niemieckich i zjednoczenia z Polską. Myśli i serca całego narodu zwracają się w tym dniu ku naszym Braciom z nad Warty i Noteci, dzieląc ich radość, uczestnicząc w ich święcie.

Poznań i Wielkopolska, to kolebka imienia polskiego, kolebka naszego tysiącletniego Państwa, Piastów i Kościoła polskiego, stolica pierwszych książąt i królów, Ojczyzna wskrzeszonej po podziałach korony Przemysławowej, siedziba prymasa — inter exa Polski, od wieków najdalsza zachodnia twierdza polskości i jedyny pomost między polskiem morzem a resztą Polski. W dobie rozbiorów ciężko dręczona, a najsilniej wynaradawiana przez najgroźniejszego wroga, dzielnica ta stała się nie tylko najdroższem ukochaniem całego narodu

ale zarazem ostoją jego tężyzny i zdrowia, wzorem nieugiętej walki o ziemię, wiarę i język, wzorem niezmordowanej pracy gospodarczej, kolebką odrodzonej nauki polskiej, odrodzonego polskiego rzemiosła i handlu. Podczas wielkiej wojny światowej ta jedna dzielnica świeciła całej Polsce jasną pochodnią niezachwianej ani na chwilę ufności w zjednoczenie wszystkich trzech zaborów i niewzruszonej solidarności i konsekwencji w dążeniu do tego zjednoczenia; po wojnie zaś ona pierwsza wytworzyła u siebie silny rząd narodowy, na jedności i zgodzie wszystkich stronnictw oparty.

Miasto nasze i nasza ziemia kresowa mają wobec Poznania i Wielkopolski szczególne obowiązki wdzięczności. Zaledwie oswobodzona Wielkopolska pierwsza niemal z wszystkich ziem polskich zdobyła się na kilkakrotną zbrojną i waleczną odsiecz, a krwią swych młodych bohaterów przypieczętowała wiarę w przynależność kresów do Polski. Nie szczędziła też zatem wydatnej pomocy materjalnej dla oblężonego i odciętego od Polski Lwowa. Rocznicę naszego oswobodzenia w dniu 22. listopada miasto Poznań i jego Rada miejska święciły uroczyście, wymowne tem dając świadectwo jedności uczuć i myśli, łączących zachodnią i wschodnią strażnicę kresową.

Rodacy! W powszechnej radości całego narodu, jaka towarzyszyć będzie uroczystościom poznańskim, mocniej nad inne odezwać się powinien głos Lwowa! W chwili, gdy naszą przynależność do Polski starają się zakwestjonować, głośniej, niż kiedykolwiek wołać winniśmy, że do niej należymy, że losy tej najdalszej i najstarszej dzielnicy równie są nam bliskie i drogie, jak nasze własne!

Z inicjatywy prezydjum miasta, z udziałem przedstawicieli reprezentacji miejskiej, Komitetu obrony kresów zachodnich i najszerszych kół społeczeństwa, utworzył się w naszem mieście komitet celem godnego uczczenia tej rocznicy. Komitet ten ustalił następujący program uroczystości:

W sobotę, d. 27. grudnia 1919: o godz. 10 rano uroczyste nabożeństwo dziękczynne w Bazylice obrz. łać.; o godz. 11 rano uroczysta Akademja w wielkiej sali ratuszowej.

W niedzielę, d. 2. grudnia 1919: o g. 12 w południe złożenie wieńca na grobach Wielkopolan, poległych w obronie naszego miasta. Punkt zborny na cmentarzu obrońców Lwowa. O godz. 4 i 5 popołudniu obchody i odczyty dzielnicowe w lokalach stowarzyszeń i organizacji. Bliższe szczegóły podane będą w dziennikach.

Obywatele! Jawcie się tłumnie i licznie! Niech udział Wasz w tej uroczystości będzie świadectwem głębokiej czci i miłości Waszej dla Poznania i Wielkopolski.

Komitet obchodu: dr. Antoni Iurasz, przew. Komitetu obrony kresów zachodnich. Józef Neumann, prezydent miasta Lwowa.

Dar narodowy dla Józefa Piłsudskiego.

Rozmowa z Wacławem Sieroszewskim i jednym z organizatorów daru.

Odwiedził nas wczoraj miły gość, znakomity powieściopisarz p. Wacław Sieroszewski. Przyjechał do Lwowa na parę dni w sprawie zorganizowania akcji daru narodowego dla Piłsudskiego, który jest jednym z inicjatorów. Z wrodzonym sobie, a tak niesłychanie ujmującym i sympatycznym zapałem młodzieńczym i prostotą zaczął od razu mówić o akcji, która go w tej chwili zaprząta.

„Tyle pracy w tej Warszawie teraz, czuje się; że naprawdę żyjemy w okresie tworzenia. Żyje się w ciągłej gorączce pracy tak, że nie wiem, czy będę mógł zrealizować swoje plany literackie. Organizujemy obecnie akcję daru narodowego dla Piłsudskiego.

Znaje mi się, że jest rzeczą godziwą czczenie ludzi zasłużonych nie dopiero po śmierci — jak to się dzieje — lecz za życia. A zespolenie całego narodu w hołdzie dla tego, który jest symbolem niepodległości, stwarza moment jednoczący, tak potrzebny w chwilach walk politycznych i klasowych.

Celem akcji — to zakupienie części dawnego majątku Piłsudskich — Zułowa — w granicach zakreślonych maximum — wystawienie tam dworu i ofiarowanie tego skrawka ziemi Naczelnikowi. Sumę zbywającą odda mu się do rozporządzenia. Chcieliśmy akcję tę odłożyć do pomyślniejszych czasów, ale na Litwie rzucona została inicjatywa, nie mogliśmy więc pozostać w tyle.

Akcja nasza ślicznie się rozwija, spotkała się z powszechnem poparciem. Zawiązanych mamy dotąd 33 komitetów.

Akcja nasza nie idzie z góry od szefów, oficerów. Zwracamy się do urzędników, żołnierzy; tworzymy komitety z instytucji kulturalnych, cechów, kooperatyw, związków zawodowych, organizacji nauczycielskich itd., Komitet taki powstanie niedawno w Poznaniu; na jego czele stanął ks. prymas Dalbor. Na froncie kompanie — bez wezwania — samorzutnie poczęły zbierać fundusze. Wyjeżdżam dziś do Warszawy, nie mam więc czasu szerzej sprawę tę omówić, ale niebawem przybędę, to szerzej pomówimy."

Nie wątpimy, że piękna inicjatywa padnie u nas na grunt podatny.

Sprawa niecierpiąca zwłoki.

ZNACZNA CZĘŚĆ JEŃCÓW POLSKICH WE FRANCJI DOTĄD NIEZWOLNIONA!

Otrzymaliśmy list z Francji od osób kompetentnych, z którego dowiadujemy się, że przeważna część jeńców Polaków z armji dawnej niemieckiej, którzy nie wstąpili do armji Hallera, pozostaje dotąd w obozach koncentracyjnych. Są to przeważnie Polacy, pochodzący z tereńów plebiscytowych Śląska, Prus i Poznańskiego. Zwracamy uwagę ministerstwa spraw zagranicznych na to, że podobna kategorja jeńców niemieckich narodowości duńskiej opuściła już Francję na krążowniku „Valkyrie V", by wziąć udział w plebiscycie, mającym się odbyć w Szlezwiku (por. „Temps" z d. 8. bm.). Byłoby rzeczą niezmiernie ważną, żeby i nasi jeńcy mogli powrócić do kraju natychmiast. Przebywając często przez lat 5 we Francji w obozach, w atmosferze patrjotycznej i szczerze polskiej, korzystając z kursów historji i literatury polskiej i tęskniąc szczerze do kraju, wyrobili w sobie silne poczucie narodowości i mogliby stać się siłą niezwykle ważną przy plebiscycie. Sprawy tej już nie ze względów ludzkości, lecz zwłaszcza ze względów narodowych zaniedbywać nam nie wolno.

Losy Węgier zadecydowane.

Warunki pokojowe koalicji.

Budapeszt. (PAT.) Budapeszteński „Acht Uhr Blatt" podaje na podstawie „New. Rotterd. Courant" szczegóły o węgierskim traktacie pokojowym. Wedle tego doniesienia, traktat zawiera postanowienia w sprawie **ochrony mniejszości narodowych na tych terytorjach, których Węgrzy będą się musieli zrzec.** Dla dokładnego dotrzymania tych postanowień będą ustanowione w Rumunji, Czechosłowacji i Jugosławji **stałe komisje koalicyjne.** Rząd czechosłowacki i jugosłowiański zgodziły się już na poddanie się tym zarządzeniom, a tylko Rumunja wzbrania się dotychczas traktat podpisać. Traktat pokojowy w gospodarczej swej części uznaje **cały Dunaj za rzekę międzynarodową.** Siedzibą komisji dunajowej będzie w myśl życzenia Anglji Budapeszt. Wedle doniesień wspomnianego pisma, chce **Anglja mieć Budapeszt punktem środkowym swej polityki.** Traktat zawiera postanowienie, że Węgry już w najbliższych 10 dniach będą mogły zawierać układy gospodarcze pod kontrolą koalicji. Węgierska armja narodowa będzie się składała ze 6 dywizji piechoty i 2 dywizji kawalerji. **Granica** pozostanie po największej części **taka sama,** jak ta, którą wytycza **obecna linja demarkacyjna.** Wedle dalszych wiadomości, chce Anglja o ile możności wzmocnić Węgry. Co do **formy rządu** na Węgrzech, ma rozstrzygnąć **plebiscyt.** Paragraf 128 traktatu orzeka, że **dynastja Habsburska nie może więcej wrócić na tron węgierski.** W przeciągu najbliższych 25 lat mają Węgry zapłacić **odszkodowanie wojenne 18 miljardów,** a 20 proc. flotyli dunajowej ma być wydane koalicji. Co do spraw Rjeki nie zawiera traktat żadnego postanowienia.

1.500 Niemców z Wilhelmem stanie przed sądem koalicji.

Paryż. (PAT.) Havas: Komisja międzysojusznicza, mająca ustalić spis Niemców winnych wybuchu wojny, oraz zbrodni w czasie jej trwania popełnionych, odbyła szereg posiedzeń. Przewodniczący komisji francuski podsekretarz stanu Ignace udaje się dzisiaj do Londynu. Spisy powyższe zawierają 1.500 nazwisk z byłym ces. Wilhelmem, następcą tronu niemieckiego, oraz ks. Ruprechtem Bawarskim na czele. Dochodzenia karne wszczęte będą również przeciw wielu generałom i komendantom obozów koncentracyjnych dla jeńców w Niemczech za okrucieństwa, których się w stosunku do jeńców dopuścili. Procesy będą się toczyły w roku przyszłym w Paryżu lub Lille. Rada wojenna w Lille wydała już wiele rozkazów aresztowania oficerów i żołnierzy niemieckich. Jednego kapitana niemieckiego i 4 poruczników już uwięziono.

Komunikat wojenny.

Warszawa. (PAT.) Komunikat sztabu generalnego z 23. bm.:

Front litewsko-białoruski: Atak bolszewicki w rejonie Karpenik odparto. Jeden z naszych oddziałów **przeprawił się na prawy brzeg Dźwiny** w okolicy miasta Dzisny i rozbił placówkę nieprzyjacielską, biorąc 8 jeńców. Zresztą na całym froncie spokój.

Front wołyński: Spokój. **Haller.**

Różne wiadomości.

NIEMCY CZESCY DOMAGAJĄ SIĘ WYBORÓW.

Praga. (PAT.) Memorjał, jaki wręczyli przewódcy Niemców prezydentowi ministrów, podkreśla, że Niemcy w Czechach stanowczo nie chcą być więcej przedmiotem polityki, która nakłada na nich tylko obowiązki, a wyklucza od udziału w ustawodawstwie i administracji. W okolicach niemieckich panuje najskrajniejsza nędza. Memorjał domaga się w końcu natychmiastowego rozwiązania obecnego zgromadzenia narodowego i rozpisania wyborów do konstytuanty. Obecnego stanu rzeczy w Czechach, Niemcy czescy nigdy nie uznają, jako prawnego.

RZĄD CZESKI CHCE UGODY Z NIEMCAMI.

Praga. (PAT.) W odpowiedzi na memorjał oświadczył prezydent min., że wybory do zgromadzenia narodowego odbędą się prawdopodobnie w pierwszej połowie stycznia 1920. Wyraził nadzieję, że ostatnie konferencje w Pradze będą stanowiły pierwszy krok do współpracy Niemców w rządzie czeskim. Mi-

nister kolei oświadczył, że wydaleni ze służby niemieccy kolejarze zostaną napowrót przyjęci.

ANGLJA DLA IRLANDCZYKÓW NIE JEST HOJNA.

Wiedeń. (PAT.) W mowie swojej o sytuacji w Irlandji wspomniał angielski min. skarbu Bonar Law o tem, że sprawa irlandzka — zdaniem L. Georgea może być uregulowana tylko pod dwoma warunkami. Jedność państwa angielskiego nie może być zagrożona i prowincja Ulster (zamieszkana przeważnie przez protestantów Anglików) nie może być pogwałcona. Jeżeli ma nastąpić spokój w Irlandji na rozsądnej podstawie, wówczas rząd z pewnością się nie zgodzi i nie może się zgodzić na rzeczpospolitą irlandzką.

MONGOLJA PODDAŁA SIĘ CHINOM.

„Le Temps" donosi, że Mongolja zagrożona najazdem bolszewickim, postanowiła poddać się Chinom. Prezydent Chin dekretem z 22. listopada zatwierdził przynależność Mongolji, wypowiadając układy chińsko rosyjskie.

Praga. (PAT.) Cz. b. pr. donosi, że rozporządzeniem ministerstwa skarbu zniesiona zostanie centrala dewiz.

Patowe skandale.

Dziś w nocy po 12 otrzymaliśmy 11 stron „patowych" telegramów, z tego 1 strona miejscowych komunikatów, a **na sześciu i pół stronach** mowa Paderewskiego w sprawie zarzutów dra Bilińskiego, wygłoszona na konwencie senjorów w **sobotę 20 bm.** Mowa ta więc drutem wędrowała przez **trzy i pół dnia** i przybyła tu we **środę 24 bm.** My tymczasem streszczenie tej mowy otrzymaliśmy od naszego korespondenta **listem** — mimo fatalnych warunków pocztowych — **w niedzielę popołudniu** i umieściliśmy je w nrze **poniedziałkowym**, gdy Pat, posługując się telefonem, dotarł z nią do nas na **środę**. Czy nie szkoda pieniędzy na Pata, obciążania linji i nocnej pracy dziennikarzy wobec tak skandalicznego niedbalstwa czy nieudolestwa? Do sprawy tej, mającej duże znaczenie dla naszego życia zbiorowego, niebawem powrócimy i działalność Pata poddamy gruntownej ocenie.

Z sali koncertowej.

Wieczór Moniuszkowski „Lutni".

Rok Moniuszkowski zamknęła „Lutnia" lwowska swoim koncertem w sali Kasyna i Koła lit. art. Wykonano „Litanję Ostrobramską", trzy ustępy z „Sonetów krymskich" i trzy drobne chóry, a nadto pp. Marynowiczówna i Cyganik odśpiewali po kilka utworów Moniuszki. Chór „Lutni" po wojnie skompletowany i odświeżony prezentuje się wcale dobrze, zwłaszcza soprany brzmią bardzo pięknie i dysponują głosami młodemi i świeżemi. „Litanja" brzmiała w tym zespole o wiele lepiej, niż przed kilku tygodniami w koncercie gal. Tow. muzycznego, do czego przyczynili się nie mało kwartet solowy, w którym głosy pp. Marynowiczówny i Winklerówny, tudzież pp. Jurkiewicza i Cyganika brzmiały świetnie. W „Sonetach" i chórach a capella były pewne nierówności, ale takie rzeczy z czasem ustąpią i mamy nadzieję, że chór „Lutni" wróci wkrótce do dawnej świetności pod batutą młodego dyrygenta swegoi p. Adama Sołtysa. Wiemy jak to trudno złożyć teraz dobry chór; męskich głosów przedewszystkiem jest brak wielki i pod tym względem jeszcze przez długi czas będą dysproporcje w głosach chóralnych. Nad ich usunięciem trzeba będzie pracować. Wielki sukces miała pna Marynowiczówna, która śpiewała arje z „Halki" i szereg pieśni, a ogólnie podobał się głos p. Cyganika, któremu jednak brakuje jeszcze wiele do umiejętnego śpiewania. Śpiewak ten często nie wie jak głosu użyć, jak atakować ton, jak go potem rozwinąć itd. Mając tak piękny głos grzechemby było nie kształcić go, jak należy. Cały wieczór zrobił jak najlepsze wrażenie na licznie zgromadzonej publiczności. Spodziewamy się, że „Lutnia" wejdzie znów jako ważny czynnik życia muzycznego naszego miasta.

E. Walter.

Od Wydawnictwa.

Z powodu świąt uroczystych następny numer „Kurjera Lwowskiego" wyjdzie dopiero w **sobotę** rano.

Biura redakcji i administracji otwarte będą dziś we **środę** 24. bm. do godz. 12. w południe, a następnie dopiero **w piątek 26. bm. od** godz. 10 do 12 w południe.

Kronika.

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Adama i Ewy; gr. kat. Danyiła Stołpn. Jutro rz. kat. Boże Narodzenie; gr. kat. Spiridona jep. — wschod słońca 7 57, zachod 4 02.

Repertuar teatru miejskiego.

W środę z powodu wigilji teatr zamknięty.

We czwartek o 3·30 pop. „Podjazd nieprzyjacielski" — wieczór „Halka".

W piątek o g. 3 30 popoł. „Polityka" — wieczór „Seans", operetka.

W sobotę o 3 pop. „Sułkowski" — wieczór „Rycerskość wieśniacza" i „Pajace".

W niedzielę popoł. „Wesoła wdówka" — wieczór „Wąsy i peruka".

We Lwowie.

— **Najserdeczniejsze życzenia z powodu świąt** zasyłamy naszym Czytelnikom, współpracownikom i przyjaciołom. Oby trud narodu, krew żołnierza wydała posiew obfity, by przyszła Wigilja zastała nas w Polsce naprawdę zjednoczonej, rozległej, potężej, spokojnej, siedlisku wytężonej pracy, która daje moc i szczęście.

— **Kolędy polskie** w układzie Galla, odśpiewa chór mieszany lwowskiego Tow. śpiew. „Pieśń" w tegoroczne dni świąteczne, a mianowicie: we czwartek, 25. bm. o g. 6. rano w czasie mszy pasterskiej w kościele św. M. Magdaleny i o g. 10.30 w kościele św. Elżbiety; w piątek, 26. bm. o g. 12 w bazylice archikatedralnej ob. łać.

— **Obrona przyszłości Lwowa. Komisja obrony** przyszłości Lwowa odbyła we wtorek posiedzenie przy współudziale ks. arcybiskupa Teodorowicza i posłów dr. Adama, Stesłowicza i dr. Loewenherza. Po zagajeniu przewodniczącego r. Terenkoczego, który przedstawił przebieg dotychczasowych prac komisji, oraz zadania jej na najbliższą przyszłość, rozwinęła się obszerna dyskusja, w której wzięli udział prócz posłów pp. Rawski, Aleksandrowiczówna, Rybicki, Majerski, Wereszczyński i Próchnicki.

Uchwalono urządzić po świętach wielki wiec manifestacyjny z udziałem bawiących we Lwowie posłów bez różnicy stronnictw i polecono prezydjum miasta, by wspólnie z prezydjum komisji i w porozumieniu z delegacją komitetu obrony narodowej zajęło się zwołaniem na połowę stycznia do Lwowa zjazdu delegatów miast zagrożonej połaci kraju celem wyrażenia uczuć całej ludności polskiej wobec krzywdzącej nas uchwały najwyższej Rady koalicji. Na zjeździe tym ma być utworzone stałe biuro z siedz. we Lwowie, któreby miało objąć dalsze kierownictwo akcji w całym kraju, utrzymywać stały kontakt ze stolicą państwa, z rządem i klubem posłów wschodnio-galicyjskich, oraz za pośrednictwem istniejącego przy niem biura prasowego informować zarówno prasę polską, jak zagraniczną o stanie sprawy.

† **Dr. Adolf Wątorek.** We Lwowie zmarł w 46 r. życia jako ofiara swego zawodu lekarz wojsk polskich dr. Adolf Wątorek. Pogrzeb odbędzie się we czwartek, 25. bm. o g. 2. popoł. z kaplicy szpitala zapasowego na technice na cmentarz obrońców m. Lwowa. Zmarły obok zajęć zawodowych, żywo interesował się ruchem narodowym i społecznym. W „Kurjerze Lw." umieścił szereg artykułów w aktualnych sprawach.

— **Zbiórka na żołnierza polskiego.** Ponieważ dotychczasowa zbiórka na żołnierza polskiego okazała się niedostateczną — brak bowiem jeszcze wielu rzeczy dla obdarzenia wszystkich żołnierzy — przeto komitet gwiazdkowy dla żołnierza polskiego zwraca się z gorącym apelem do wszystkich PT. kupców i przemysłowców miasta Lwowa o złożenie na cele wigilji żołnierza polskiego jednodniowego procentu od dziennego dochodu, uzyskanego przy sprzedaży. Łaskawe datki zechcą PT. kupcy i przemysłowcy przesłać wprost do oficera kasowego dowództwa miasta i placu, ul. Wałowa.

— **Dla żołnierza polskiego.** Artyści teatru miejskiego osiągniętą ze zbiórki w dniu 14. bm. kwotę przesłali na ręce zarządu związku art. pol. w Warszawie. Po odtrąceniu wydatków w sumie 1167 kor. czysty dochód wynosił 25.403 kor. i 685 marek.

— **Jasełka** na dochód bursy rzemieślniczej św. St. Kostki we Lwowie odegra dziatwa szkoły żeńskiej im. Staszica pod kierownictwem p. Eulenfeld 30. bm. o g. 3.30 popoł. w sali teatru „Czwórka" przy ul. Szaszkiewicza obok żandarmerji. Komitet pań przygotowuje dla dziatwy i starszych obfity i ciepły bufet we własnym zarządzie.

— **O podwyżkę płac introligatorów.** 15. bm. został przedłożony memorjał pracodawcom introligatorskim z żądaniem podwyższenia płac tygodniowych jak i sztukowych o 50 proc., ponieważ stara umowa kończy się z d. 31. grudnia br.

— **Zawieje śnieżne.** Onegdajszy pociąg z Warszawy, idący przez Lublin, do wczoraj wieczora nie nadszedł do Lwowa z powodu zawieji śnieżnych i zasypania toru za Bełzcem.

— **Naprawa uszkodzonej sieci telefonicznej** w mieście odbywa się nieprzerwanie w dalszym ciągu i potrwa jeszcze około 2 tygodnie. Szkody wyrządzone wskutek obmarznięcia i poprzerywania się przewodów są o wiele większe, aniżeli pierwotnie przypuszczano i wynoszą około 100.000 kor. Jak nas informują ze sfer pocztowych, uszkodzonych zostało przeszło 100 przewodów, wskutek czego ruch telefoniczny początkowo prawie całkiem ustał.

— **Najserdeczniejsze życzenia wesołych świąt** zasyłają dla pięknych i brzydkich obywatelek lwiego grodu, drucarze 1. Baonu 40 pp. „Świrków lwowskich". Pczta pol. 12. j. kpr. Edek Baum, kpr. Miśko Baran, Filko Żurawski, Franio Cętar i Hugo Grubarczyk.

— **Jedno z pism tutejszych** zaatakowało M. S. O. w Rudkach, zarzucając jej, że „przemieniła się niemal w agencję bolszewicką". Burmistrz Rudek p. Bieniedzki przysyła nam pismo na podstawie uchwały rady miej. rudeckiej, w której zarzuty te zbija jako nieprawdziwe i niesprawiedliwe.

— **Zajęcie cukru przeznaczonego dla cukierników.** Organa kontrolne ministerstwa aprowizacji zajęły wczoraj na głównym dworcu 3 wagony cukru, który nadszedł do Lwowa dla tutejszych cukierników. Odbiorcy wykazywali się przyzwoleniem przez ministerstwo handlu przydziału 3 wagonów cukru, pochodzącego z Czech w cenie po 39 kor. za kilogram, lecz ministerstwo aprowizacji wobec panującej mizerji cukrowej uważało za stosowne zająć cukier przemysłowy na rzecz aprowizacji ludności.

Z tego powodu wyniknie niezawodnie spór między obu ministerstwami, niestety ku zadowoleniu lichwiarzy, którzy dalej śrubować będą ceny cukru, dostarczanego pokątnie na wyroby cukiernicze.

— **Rabunkowy mord.** Sąd powiatowy w Radziechowie listem z dnia 21. bm. zażądał od policji tutejszej ajenta z psem policyjnym celem wyśledzenia mordercy. Z treści listu dowiadujemy się, że dnia 21. bm., tj. w niedzielę między godz. 10. a 12. w pobliskiej wsi Susznie, w czasie, gdy prawie wszyscy mieszkańcy byli w cerkwi podczas nabożeństwa, jacyś bandyci wpadli do jednej z chat i zamordowali gospodynię Matronę Safian. Po dokonaniu mordu sprawcy zrabowali 7.000 kor. i zbiegli.

— **Samobójstwo.** Ida Fischer, licząca 18 lat, zamieszkała przy ul. Wagowej l. 11 wczoraj rano skoczyła wskutek rozstroju nerwowego w zamiarze samobójczym z II. piętra. Nieszczęśliwe dziewczę poniosło śmierć na miejscu.

— **Ogień.** W realności przy ul. Skarbkowskiej l. 25 powstał wczoraj groźny ogień kominowy. Sadza w kominie, który nie był czyszczony przez cały rok, paliła się jedną godzinę.

W Polsce i na świecie.

— **Gwiazdka dla dzieci lwowskich.** Utworzony w Warszawie komitet gwiazdki dla dzieci kresów, mając zapewnioną pomoc Ameryki w postaci darów i pomoc rządową przez przyznanie specjalnego funduszu, uchwalonego przez Sejm, zwrócił się do magistratu we Lwowie z wezwaniem zorganizowania komitetu lokalnego i zainicjowania akcji gwiazdkowej dla całej dziatwy chrześcijańskiej we Lwowie w wieku od lat 6 do 14. Lwowski komitet gwiazdkowy pragnie obdzielić darami nietylko młodzież uczęszczającą do szkół, lecz także młodzież pozaszkolną, wałęsającą się po ulicach. Dzieci te względnie ich rodzice mają zgłosić się 27. i 28. bm. u swoich opiekunów ubogich celem wciągnięcia ich do spisu.

— **Podrożenie dzienników.** Pisma warszawskie z powodu ogromnego podwyższenia cen papieru i druku podwyższyły znowu bardzo znacznie cenę prenumeraty i ogłoszeń. Tak samo zapowiada związek dzienników wiedeńskich od Nowego Roku podwyższenie ceny prenumeraty, a zarazem dzienniki wiedeńskie zniosły dostawę dzienników do domu. Każdy prenumerator będzie musiał odbierać dzienniki w administracjach pism, lub też odbierać je będzie w dystrybucjach, albo też otrzymywać je będzie pocztą.

— **Adolf Stand,** wódz sjonistów galicyjskich, b. poseł do parlamentu austrjackiego, zmarł we Wiedniu.

— **Uniwersytet paryski i uczniowie z obcych krajów.** Jak donoszą gazety francuskie Uniwersytet paryski przygotowuje się na przyjęcie gościnne uczniów zagranicznych. Na czele biura informacyjnego stoi Henri Goy, który z inicjatywy rektora L. Poincare i dziekanów opracowuje program specjalny dla uczniów zagranicznych. Celem tego programu jest stworzyć szereg specjalnych kursów dla obcokrajowców, mający na oku przedstawienie nie pewnej części, lecz całokształtu cywilizacji francuskiej. Kursa te trwać mają 4 miesiące i być głównym ogniskiem propagandy francuskiej. Zajmuje się Uniwersytet też ułatwieniami materjalnemi, umieszczeniem, wyszukiwaniem lekcji, a niektórzy nawet wspominają o planie utworzenia domu akademickiego dla uczniów zagranicznych.

— **Śmierć sławnego malarza.** W Cagnes zmarł August Renoir, sławny malarz francuski, którego wpływ tak silnie odczuć się dawał wśród młodych malarzy francuskich. Wyrazisty rysunek, złota soczystość kolorytu i ogromna szczerość przedstawienia cechowały dzieła jego. Wraz z Claude Monetem, Sisleyem i Pissarem był on przywódcą impresjonizmu francuskiego.

— **Kinematograf.** Kinematograf jest w modzie: po wynalazku kinematografu kolorowego, nowy wynalazek pp. Abrahama i E. i L. Blocha doprowadza szybkość obrazów kinematograficznych do obrotu 50.000 fotografji na sekundę. Uczeni ci otrzymali zapomocą wyładowania butelki leydejskiej 20.000 do 50.000 iskier na sekundę i używają tych iskier jako źródła światła dla kinematografu.

— **Środek przeciw dysenterji.** Uczony japoński bakterjolog M. Kabeshima znalazł nową szczepionkę przeciw dysenterji. Doświadczenia wykonane w instytucie Pasteura w Paryżu okazały skuteczność nowego środka.

Dnia 27. grudnia 1919 o g. 8 wiecz. odbędzie się staraniem K. O. P. w salach Hotelu Krakowskiego Raut z tańcami na dochód Gniazd Żołn. Pol. i Ochronek im. J. Piłsudskiego. Po zaproszenia można się zgłaszać do K. O. P. pl. Akademicki 1. w piątek i sobotę od 11-1 i 4-6

Dnia 6. grudnia br. odbyło się we Lwowie XVIII. walne zgromadzenie akcjonarjuszy Towarzystwa Gal. Towarzystwa akcyjnego naftowego „Galicja“ w Drohobyczu pod przewodnictwem członka Rady nadzorczej p. Leopolda Baczewskiego, prezydenta Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie.

Zastąpieni na tem zgromadzeniu akcjonarjusze reprezentowali 43.000 akcji, zatem przeszło dwie trzecie części całego kapitału akcyjnego rozłożonego na 60.000 akcji.

Do rady nadzorczej wszedł jako reprezentant grupy angielskich kapitalistów p. Cyryl Kendall, Butler, a prezydent lwowskiej Izby handlowej i przem. p. Leopold Baczewski, którego mandat jako członka rady nadzorczej upłynął, został ponownie wybrany.

Czysty zysk w roku sprawozdawczym 1918/19 wynosił wedle bilansu kor. 6.713.133 h. 80, a wysokość uchwalonej przez walne zgromadzenie dywidendy 100 kor. od akcji.

Kupon odnośny nr. 10 wypłaca począwszy od dnia 27. grudnia br. Kasa gal. akcyjn. Banku hipotecznego we Lwowie, a za granicą firma Ofenheim i Ska w Londynie i biuro tejże firmy we Wiedniu III. Am Heumarkt 1. 10.

Czas odnowić przedpłatę na rok 1920!

Prosimy uprzejmie o rychłe odnowienie przedpłaty na styczeń i I. kwartał celem uniknięcia przerwy w przesyłce „Kurjera Lwowskiego“. W razie nieuiszczenia prenumeraty miesięcznej do dnia 5. każdego miesiąca, wysyłka „Kurjera Lwowskiego“ zostanie wstrzymana.

Prenumerata wynosi:

We Lwowie bez odnoszenia do domu:
miesięcznie kor. 13,
kwartalnie kor. 39,

„ z odnoszeniem do domu:
miesięcznie kor. 15,
kwartalnie kor. 45,

Z przesyłką pocztową w całej Polsce:
miesięcznie kor. 15,
kwartalnie kor. 45,

Z przesyłką pocztową w innych państwach:
miesięcznie kor. 17·60
kwartalnie kor. 52.80

Cena pojedyńczego numeru na całym obszarze Polski **60 hal.**

Za zmianę adresu dopłaca się 60 hal.

Pojedyncze numery „Kurjera Lwowskiego“ do nabycia: w administracji „Kurjera Lwowskiego“, u. Chorążczyzny l. 26. i we wszystkich biurach dzienników, trafikach i na dworcach we Lwowie i na prowincji.

KOMUNIKATY

Dyrekcja miejskich zakładów elektrycznych zawiadamia, że ruch wozów miejskiej kolei elektrycznej w dzień Wilji, tj. 24. bm. trwać będzie do godziny 7 wieczorem i podjęty będzie napowrót w pierwszy dzień świąt tj. 25. bm. o godzinie 2 popołudniu. 9078

Zarząd Gminy Ewangelickiej we Lwowie zwraca się do wszystkich PT. członków gminy ewang. wyznania augsburskiego i helweckiego, zamieszkałych w mieście Lwowie, w powiecie lwowskim, bóbreckim, żółkiewskim, złoczowskim i brodzkim z prośbą, aby w jak najkrótszym czasie raczyli osobiście lub listownie podać dokładny adres zamieszkania, zawód główny rodziny Urzędowi Parafialnemu Ewangelickiemu we Lwowie przy ul. Kampiana 4.

9080 **Stromenger, kurator mp.**

Polki! Baczność! Wedle najświeższej depeszy, ilość osób mogących uzyskać wstęp dla pożywania księcia Karnawału na balu urządzonym przez komitet pań w dniu 3. stycznia w salach Kasyna i Koła literacko-artystycznego na związek inwalidów Polaków „Obrońców Lwowa i kresów“ jest z góry ograniczoną.

Zapisujcie się więc po zaproszenia **jak najprędzej** w komitecie ceremonji, urzędującym codziennie w hotelu George'a, liczba pokoju 89 od 11—2 (wejście od ul. Tańskiej). 8037

Tradycyjne łamanie się opłatkiem Sokoła IV. odbędzie się dnia 6. stycznia 1920 w miejskiej sali ratuszowej o g. 8. wieczorem. Po zaproszenia i bilety mogą się zgłaszać druhowie od dnia 27. bm. pomiędzy godz. 7 a 9 wieczorem w kancelarji Sokoła IV. Wstęp tylko za zaproszeniem. **Józef Neumann, prezes.** 9079

Przekazy na zagranicę. Rozporządzeniem ministerstwa skarbu z 24. listopada br. zniesiono dotychczasową centralę dewiz i zezwolono na wolny obrót w zagranicznych walutach i dewizach. Wszelkie przekazy i wypłaty na zagranicę uskutecznia **Dom bankowy Leopolda Brandstättera i Sp., Kraków, Karmelicka 10., tel. 32,** 9091

Wydział Tow. śpiew. „Pieśń“, wybrany na walnem zgromadzeniu w dniu 15. grudnia br. ukonstytuował się następująco: prezes dr. Ludwik Kosiński, wiceprez. Natalja Manzowa, dyr. artyst. Franciszek Domszewski, zast. dyr. ks. Marcin Kalatta, skarbnik Władysław Łuczyński, sekretarz Oskar Stengel, zast. sekr. Rajmund Bombas, bibljotekarz Janina Zajchowska, zast. bibl. Michał Słonecki, gospodarz Stanisława Tadlerówna. Delegatami do Związku Tow. śpiewackich wybrano: Kazimierę Domszewską, dra Ludwika Kosińskiego, Franciszka Domszewskiego. — Adres Tow.: Lwów, ul. 29. Listopada l. 52, I. p.

Galicyjski akcyjny Bank hipoteczny podaje do wiadomości, że Rada nadzorcza uchwaliła wypłatę kuponu płatnego 1. stycznia 1920 po 30 koron od sztuki. 9088

WEZWANIE.

Wzywa się niniejszem następujących byłych oficerów armji austro-węgierskiej, którzy w chwili rozpadnięcia się Austrji byli przydzieleni do komendy „K. u. k. Kriegsgefangenenstation R.“ we Lwowie (ul. Na Błonie) komendant porucznik (Oberleutnant) dr. Fryderyk Szentiwanyi — do bezzwłocznego podania swego obecnego adresu sądowi wojskowemu okręgu generalnego we Lwowie, oddział XIV. do liczby czynności Dsk. 1330/19: 1) Mojżesz Dreifus (były oficer ewidencji jeńców wojennych przy 2 armji; 2) podpor. W. T. Rothwein; 3) chorąży Lauter; 4) porucznik Stefanowski Haflar, 5) kadet Dorosz. Wymienieni mają być przesłuchani jako świadkowie w sprawie karnej Dsk. 1330/19. 9097

Tyfus plamisty i powrotny w gminach okolicznych. Powiat Lwów: Winniki, Zamarstynów, Dmytrowice, Podliski małe, Podliski wielkie, Jaryczów stary, Jaryczów nowy, Barszczowice, Zuchorzyce, Rzęsna polska, Sygniówka, Sieciechów, Skniłówek, Skniłów, Falkenstein, Głuchowice, Grzybowice; powiat Gródek Jag.: Czerlany, Małkowice, Wiszenka, Dąbrowica, Łozina, Bratkowice; powiat Żółkiew: Borowe, Glińsko, Hucisko, Fujna, Rotiatycze, Kulików, Wola wysocka, Mosty wielkie; powiat Kamionka strum.: Horpin, Jabłonówka, Poburzany, Humniska; now. Rudki: Dołobów, Podhajczyki, Komarno. — Fizykat przestrzega przeto publiczność przed stykaniem się z ludnością gmin zakażonych. Mieszkańców z miejscowości objętych wykazem nie należy wpuszczać do mieszkań, kuchni z obawy przed robactwem w ubraniach.

Na dochód Gospody żołnierza polskiego odbędzie się raut z tańcami pod protektoratem gen. Nowotnowej i gen. Gołogórskiego 27. bm. w salach hotelu Krakowskiego.

Kompromitacja p. Kramarza.

P. Kramarz były czeski prezydent ministrów wygłosił ciekawe zapatrywanie w czasie wywiadu z dziennikarzem francuskim. Mianowicie utrzymywał on, że w razie niedostatecznego poparcia wojsk antibolszewickich Kołczaka i Denikina przez koalicję, ci ostatni zwrócą się ku Niemcom i ku Japonji i stworzą podstawy przyszłego przymierza Niemiec, Rosji i Japonji. Jedynie obawa przed zbyt wygórowanemi żądaniami Japonji miała Kołczaka i Denikina powstrzymywać od tej akcji.

W odpowiedzi na te zapewnienia p. Kramarza japońskie biuro prasowe stwierdza ostro, że w żadnym wypadku na Syberji Japonja nie działa sama, jeno zawsze w porozumieniu z koalicją wedle wspólnego planu. Zatem twierdzenia p. Kramarza o wygórowanych jej żądaniach są wymysłem, zaś połączenie Japonji z Niemcami jest obelgą, na którą działalność rządu japońskiego bynajmniej nie zasłużyła.

Sprawa autonomji irlandzkiej.

ZAMACH NA WICEKRÓLA FRENCHA.

Przed kilkoma dniami, jak doniosły gazety, miał miejsce zamach na życie lorda Frencha, gubernatora Irlandji, co dowodzi, że kraj ten bynajmniej nie jest jeszcze „uspokojony".

Przypominamy, że jeszcze w r. 1914 Izba gmin uchwaliła dla Irlandji projekt Home-Rule'a, który z powodu ostrej opozycji angielskiego Ulsteru został przez Asquitha odroczony w pierwszych tygodniach wojny, a wreszcie obalony przez szowinistę „ulsterowca" (Anglika irlandzkiego, Carsona, co dało początek wystąpieniom Sinn Feina i w końcu ogłoszeniu przezeń niepodległości Irlandji. Dziś rząd angielski rozpatruje nowy projekt Home Rule'u który ma zadowolić i ulsterowców i Irlandczyków, a opierający się na federacji poszczególnych hrabstw. Politycy spodziewają się, że gdy w ten sposób zostanie usunięta jednolitość autonomji, kamień obrazy dla protestanckiego Ulsteru i gdy przeciwnie Ulster dostanie swoistą autonomję, to zarazem zniknie jego gwałtowna opozycja, która obaliła ustawę z 1914 r.

Równocześnie jednak donosi „Temps", że zaprowadzono nowe przepisy w celu utrzymania „ładu i porządku". Sądy przysięgłych mają być zniesione, jako zbyt często ułaskawiające winnych „buntowników" i zastąpione przez komisje sądowe specjalne, złożone z trzech członków.

Sprawa Irlandji, szczerej przyjaciółki Polski i jej siostry w prześladowaniach i nieszczęściach, żywo powinna leżeć na sercu Polakom.

NEKROLOGIA.

†

Dr. ANTONI JAKUBOWSKI

lekarz, porucznik na froncie wschodnio galicyjskim, ur. w r. 1882 w Milenkach w b. guberni Witebskiej, powiat Muromski, zmarł 11. grudnia br. w sanatorjum w Rajczy o czem rodzinę, przyjaciół i kolegów zawiadamia

stroskana żona.

S † P.

Dr. ADOLF WĄTOREK

kapitan-lekarz W. P.

ozdobiony krzyżem obrony Lwowa oraz krzyżem Orląt, po krótkich a ciężkich cierpieniach, zaopatrzony św. Sakramentami, zasnął w Panu dnia 22. grudnia 1919 r., w 46 roku życia w służbie ukochanej Ojczyzny, jako ofiara swego zawodu.

Srodze tym bolesnym ciosem dotknięci, stroskana żona wraz z dziećmi, zaprasza krewnych, towarzyszów, kolegów, znajomych i pobożnych chrześcijan na obrzęd pogrzebowy, który odbędzie się we czwartek, dnia 25. grudnia 1919 r., o godz. 2-giej popołudniu z kaplicy pogrzebowej szpitala zapasowego **na Technice** na cmentarz Obrońców miasta Lwowa. 801

†

29. GRUDNIA 1919 r.

W rocznicę mordu ukraińskiego popełnionego na 10-ciu sanitarjuszach i żołnierzach polskich w Dawidowie a to:

ADAMOWICZU JERZYM
CAPIE ADAMIE
GLUZIŃSKIM LECHU (medyku)
KULARZOWSKIM ALEKSANDRZE
KŁOSOWSKIM JANIE
MANOWARDZIE ZYGMUNCIE
RESTOROWSKIM ADAMIE
i 3 nieznanych nazwisk

odbędzie się w Katedrze o godzinie 10-tej rano nabożeństwo. O czem zawiadamia się interesowane rodziny celem wzięcia udziału z tem, że koszta wynikłe z tego tytułu wynoszące 360 koron, upraszam złożyć na cele dobroczynne narodowości Polskiej.

Aleksander Adamowicz.

NADESŁANE.

Wśród książek dla dzieci.

Trudny jest obecnie wybór książek dla dzieci. Mniej wydaje się obecnie książek ze względu na rozmaite trudności techniczne, jak brak i drożyzna papieru, nieświetne ilustracje itd., ponadto popsuła się obecnie nieco — muza poetycka. Wojna, pożoga, krew, nie wprowadzą poety w świat słońca i pogody, nie są dobrymi czynnikami w tworzeniu bajek i prawd dla dzieci.

Wśród książek ostatnio wydanych wybiła się na czoło książka Wandy Młodnickiej pt. „Na Mu-

raniu" (Lwów, H. Atlenberg, G. Seyfarth, E. Wende i Ska). O dzieci wy szczęśliwe, z dworku, którego już obecnie może niema, jakież jasne wasze życie, tam na murze Murania (Muraniem nazwały dzieci wysoki, omszały mur, na którym spędzały czas na zabawie). Lecz nietylko zabawami i psotami dzieci zajęte, ale i poważnemi sprawami. I światło nauki do główek biorą i rozwijają w sobie uczucia społeczne, które przy nadarzającej się sposobności w czyn wprowadzają. Książkę zdobią dobre ilustracje W. A.

Dalej spotykamy się ze starym znajomym. **Władysława Bełzy „Nasi rówieśnicy"** wyszło wydanie czwarte (Altenberg, Seyfarth, Wende i Ska). Jest w tej książce 21 powiastek z życia dzieci w dawnych czasach. Spotykamy się tam z rycerskiemi sprawami młodego Bolka Krzywustego, co zwycięskie staczał boje z Pomorzanami i za swe męstwo na rycerza pasowany został. Spotykamy w tej książce wzory męstwa, poświęcenia i sławy dziecięcej i na myśl przychodzi, że może i ta dziatwa lwowska, która broniła Lwowa, wzorowała się na takich przykładach bohaterstwa, jakie przytacza Bełza. Książkę ilustruje 10 rycin Walerego Eljasza.

Z pośród tłumaczeń zainteresowanie wzbudzą ucieszne i smutne przygody karzełka, opisane w książce pt. **„Paluszek" Henryka Scharzelmana** w tłumaczeniu W. Neymanowej (wydawnictwo Altenberga, Seyfartha i Wendego).

Nadesłane.

Kursa giełdy.

Lwów, 22. grudnia 1919.

I. Akcje za sztukę (łącznie z kuponem bieżącym).

Waluta koronowa / Wartość nominalna / Ostatnia dywidenda		płacą:	żądają:
Bank galic. dla handlu i przem.	400—24	5 5·—	—·—
Bank ludowy	200—10	305·—	—·—
Bank hip. zemel.	400—24	48 ·—	—·—
Tow. Górka	20 —14	75 ·—	—·—
Tow. Zieleniewski	200—10	8 5·—	—·—
Tow. W ng	2 0—0	275·—	—·—
Tow. Przeworsk	100 —80	2150·—	—·
Tow. Rakszawa	20 —13	450·—	—·—
Lwowski akc. **Zakład zastawn.**	4 0—14	460·—	—·—
Tow. akc. Fabr. kart	200—0	325·—	—·—
Tow. Chodorów zredukowane	200—0	450·—	000 -
Bank hip. gal.	4 0—28	7 5·—	000 00
Bank przemysłowy	400—2	000·—	6 0·—
Browary lwowskie	5 0—50	820·—	—·—
Bank ziemsk. kred. gal.	400—24	520·—	000·—
Tow. G fota	2 0—0	3 0·—	—·—
Polskie Tow. handlowe	200—0	495·00	000 -
Zakłady elektr. „Siersza"	200—6	300 00	—·—

Kursa obrotowe:

II. Listy zastawne za 100 K (bez kup. bież.)

Tow. kred. gal. ziem. $4^1/_2$%	109 25	110·25
Tow. kred. gal. ziem. 4%	10 ·75	10 ·75
Banku kraj. gal. $4^1/_2$ prc.	106·50	107· 0
Banku kraj. gal. 4 prc.	104·50	105 50
Banku hip. gal. $4^1/_2$ prc.	106 00	107 00
Banku hip. gal. 4 prc.	103·50	104·50
Banku kred. ziem. gal. $4^1/_2$ prc	103·50	104·50
Banku hip. ze nel. $4^1/_2$ prc.	106 00	107 00
Banku gal. dla handlu i przem. $4^1/_2$ prc.	105·—	106·—

III. Obligi za 100 K (bez kuponu bieżącego).

Komun. Banku kraj. $4^1/_2$ prc.	105 00	106 00
Komun. Banku kraj. 4 prc.	103·—	104 —
Kolej. lokal. Banku kraj. 4 prc.	101 00	102 00
Pożyczki kraj. gal. z r. 1893, 1904, 1905 4%,	101·50	102·50
Pożyczki kraj. gal. z r. 1905 4 prc (szkolna)	101·50	102·50
Pożyczki kraj. galic. z r. 1913 $4^1/_2$ prc.	102 00	103 00
Pożyczki kraj. galic. z r. 1914 $4^1/_2$ prc.	102 50	103·50
Poż. m. Lwowa 4 prc. z r. 1893, 1900, 1911	95·25	96·25

IV. Waluty.

		płacą:	żądają:
100 Marek polskich		1 6·00	182 00
Ruble carskie	po 100 rb.	190·—	200 —
" "	po 500 rb.	190·—	200·—
" "	drobne	175·—	18 ·—
" dumskie	(po 1000)	60·—	70·—
" "	(po 2 0)	55·—	65 —
Karbowańce	(po 1000)	24·—	34·—
Grzywny	(po 500 i wyżej)	12·—	15·—
100 franków franc.		1200 00	—
100 franków szwajc.		1950 00	—
1 sterling		500 0	—
1 dollar amerykański		12 ·00	000·—
1 dollar kanad.		110 00	—
100 marek niem.		260 00	—
100 lei rumuńskich		86 ·00	000·—
Liry włoskie		850·00	—·—

V. Dewizy.

Wypłata na Warszawę	180 00	1 6·00
" na Wiedeń	7 0	80·00
" na Pragę	210·00	2 0 0
" na Berlin	280 00	29 00
" na Paryż	1200·—	1300·—

Nauka i wychowanie

Posady i prace.

Cystosan-Spiess

Salosant-Spiess

Ziółka moczopędne używane przy rzeżączce. — Kapsułki przeciw rzeżączce nie wywołujące objawów ubocznych. - - -

Blaszane parawaniki ozdobne do osłony pieców, kubły na węgle, łopatki haczyki do ognia łopatki do śmiecia, pompy flaszki do nafty szufelki do mąki solidnie wykonane własnego wyrobu taniej jak wszędzie poleca także łyżwy. — **Cwenarski Stanisław Lwów, Akademicka 21.** 9046

Leśnik

względnie **pomocnik gospodarczy,** lat 24, wolny od wojska, zdolny i energiczny poszukuje posady na ordynarję. Wiadomość Poloniak, Zaklczyn nad Dunajcem. 80 7

Praktykanta z ukończoną szkołą wydziałową lub 3 gimn. przyjmie fabryczny skład sukna Ralski & Grocholski, Lwów, Rutowskiego 7. 9072

Asystent farmacji poszukuje posady we Lwowie lub na prowincji. Zgłoszenia do administracji pod „Farmaceuta". 9084

KONKURS.

Zarząd miasta Rawy Ruskiej ogłasza niniejszem konkurs na posadę ukwalifikowanego leśniczego miej. Płaca oraz bliższe warunki zależnie od umowy. Kandydaci reflektujący na tę posadę, zechcą wnieść odpowiednie podanie przy dołączeniu odpisów świadectw z odbytych studjów i praktyki do końca stycznia 1920. — Zast. komisarza rządowego: Slepokura. 60 0

Ogrodnik z długoletnią praktyką handlowiec poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia „Zarząd ogrodu" Nawojowa, N. Sącz. 8001

Różne.

Wzywam p. Korytyńskiego, który internowany w roku 1918/19 w Witkowie, by był tak uprzejmy oddać tu ro dane przez p. Krzysztofowicza pod adresem p. J. Bilińskiego, Żółtańce p. i stacja kol. w miejscu. 9038

Fortepiany i pianina najbardziej zniszczone reparuje fabryka M. Szkielskiego. — Lwów, Ossolińskich 10. 4274

Szwajcarskie Gorzkie Zioła dra A. Bauera w Zurichu. Pobudzają apetyt, leczą obstrukcję, hemoroidy, katar kiszek, złe trawienie **idealny środek przeczyszczający,** prawdziwy tylko z marką „Kogut". Do nabycia w aptekach. Hurtowny skład W. G. Muszyński, Przemyśl 7353

REKLAMA PRASOWA

AJENCJA SPÓŁKI DZIENNIKARZY LWÓW, CHORĄŻCZYZNY 7. (Dom Tow. Muzycznego)

Przyjmuje ogłoszenia do wszystkich pism. Projektuje i przeprowadza kampanie reklamowe.

· Najniższe kosztorysy. · Najdogodniejsze warunki. · · Hurtownia gazet. · ·

Rozwój i rozkwit własny opiera na rozwoju i rozkwicie firm, które obsługuje. 9021

Dzierżawy

folwarku od 20—300 morgów z budynkami z inwentarzem lub bez inwentarza blisko miasta lub stacji kolejowej poszukuje zawodowy i intenzywny gospodarz, lub też kupi podobny folwark. Zgłoszenia pod „Intenzywny" do biura „Ruch", Kraków, Szczepańska 9. 2904

Zgubiono portfel wraz z dokumentami na nazwisko: Marjan Des Loges, i drobną kwotą Łaskawy znalazca raczy zgłosić się w Domu akademickim Łozińskiego 7, pokój 9, między między 1—3 pop., gdzie otrzyma nagrodę. 9070

Instytut lekarsko-kosmetyczny leczy choroby skóry twarzy, wągry, pryszcze, plamy, piegi. Masaż ręczny i elektryczny odmładzający cerę. Farbowanie i leczenie włosów, Dr. Pilecki, pl. Dąbrowskiego 1. 9000

Dam 10 q. drzewa za cukier ewentualnie mąkę. Zgłoszenia pod „Opał" do administracji. 902

Mieszkania.

Mieszkanie w śródmieściu dla rodowitej Francuski dam za udzielanie lekcji. Zgłoszenia do administracji pod „Lekcje". 9011

Kupno i sprzedaż.

Poszukuję dzierżawy ewentualnie kupna kilkumorgowego gospodarstwa wiejskiego od najwcześniejszej wiosny. Wiadomość Zakrzewski, Tarnopol, ulica Niemcewicza 10. 7421

Młyńskie kamienie walce, perlak, cylindry, transmisje, turbiny dostarcza „PILOT", Lwów Batorego 4. 802

Sprzedam dwa młode kanarki (szeki). Piekarska 68, dom w ogrodzie. 902

Na Gwiazdkę lornetka Zeissa w dobrym stanie, do teatru i dla myśliwych, okazyjnie do nabycia u optyka **Kopernickiego,** ul. Hetmańska 10. 8079

Na gwiazdkę. Skarpetki pończochy, buciki boksowe, szewro i juchtowe, pantofle balowe, domowe i gimnastyczne, sznurowadła urciane, pasty, gumy Ceny umiarkowane. Pracownia obuwia, Tauskiej 8. 79 4

CEBULĘ, FASOLĘ, MIÓD pszczelny, MARCHEW cukrową, SŁOMĘ w okłotkach sprzedaje MORAWSKI ul. Szewczenki 1. 8053

Pług parowy angielski okazyjnie do sprzedania „Pilot" Lwów, Batorego 4. 9041

Kamienica 2-piątrowa w Dziel. IV. do sprzedania. Bliższa wiadomość ul Zielona 50 III. p. drzwi na prawo między 2—3 popoł. 9048

Pianino mahoniowe najnowszej konstrukcji i organki amerykańskie większe do sprzedania. Piekarska 15 parter. 9071

Palto zimowe w dobrym stanie do sprzedania. Oglądać można Tarnowskiego 28 II. p. na lewo. 9074

Ubranie cywilne nowe do sprzedania, oglądać można między 1—3 ul. Grunwaldzka 6 II. p. na prawo. 9075

Tartak 2 gatry, maszyna parowa, kocioł, dom mieszkalny, budynek gospodarski, budynek maszynowy zniszczony koło Rozwadowa okazyjnie natychmiast sprzeda „Pilot" Lwów, Batorego 4. 9042

Wióra stolowe do podłog poleca M. Kirski Lwów, Pasaż Mikolascha 9051

Motory elektryczne dynamomaszyny, żarówki, przewody i materjały elektrotechniczne w większych ilościach kupuje inż O. Piotrowski. Lwow Pańska 11. 7604

Wózek na resorach nowy na parę koni tanio do sprzedania. Wiadomość Leśkowicz ul. Kochanowskiego 85 od 2—4-tej. 90 3

Browning śrutowy kaliber 12, w zupełnie dobrym stanie i strzale sprzedam za 3000 K. Medwecki Nadwórna. 9061

Zarząd dóbr Rudołowice poczta Jarosław, kupi parę koni cugowych względnie weźmie na przezimowanie do końca marca 1920 r. Kupi także ładną uprząż i wózek. 904

Zarząd dóbr poszukuje

1) inżyniera kolejowego. Warunki: Polak, kawaler skończona budowa maszyn, samodzielność w prowadzeniu ruchu i konserwacji istniejącej kolejki leśnej nadzór techniczny nad tartakiem, ślusarnią i stolarnią, zasadnicza wiadomości z zakresu elektrotechniki i architektury.

2) Blacharza do wszystkich robót z tego zakresu. Reflektuje się tylko na wytrawną siłę. — Zgłoszenia i bliższe szczegóły: Galicyjska Siemens-Schuckertowska Spółka Lwów, Jagiellońska 7. 90 7

„ERDAL"

KREM DO OBUWIA

tutki i papierki do papierosów, jakoteż wszystkie artykuły papierowe, galanteryjne i perfumeryjne dostarcza najtaniej **ARTUR BAUMGARTEN, Wiedeń VI. Eggertligasse 8.** 5

Kupię lub przyjmę w komis męskie i damskie garderoby, meble urządzenia domowe i kancelaryjne po najdogodniejszych cenach. L'OCCASION, Lwów, Pasaż Hausmana 8. 9081

Śniegowce dziecinne prawie nieużywane dla 6-cioletniego dziecka do dostania za K 250. Sodowa 2 (boczna Potockiego) II p. A. B 90 2

Willa pięknych rezydencji z komfortem z wolnemi latami, budowy solidne czynszowe zaraz do sprzedania. wkład od 200.000 do 700.000 koron. Wiadomość ul. św. Zofii 14, II. p. na ganku, od godz. 1—4-tej. 9 77

Realność jednopiętrowa w Dziel. III. z urządzeniami mieszkalnymi, stajnią, ogrodem w rzywym i owocowym, tudzież parcela parterowa ze stajnią i ogrodem razem lub osobno do sprzedania Wiadomość ul. Zielona 50 II. p drzwi na prawo między 2—3 popoł. 9049

Wielka polska instytucja handlowa

w Krakowie przyjmie zaraz zdolnego, samodzielnego buchaltera bilansistę, wytrawnego we wszelkich agendach w zakres buchalterji wchodzących. Wynagrodzenie według umowy. Zgłoszenia pisemne z dołączeniem odpisów świadectw i podaniem referencji należy przesłać do administracji dla „K. Z. O.". 9043

SPÓŁKA WYTWÓRCZA MATERJAŁÓW BUDOWLANYCH z ogran. poręką

9086

Fabryka papy dachowej, przetworów smołowcowych, smarów, asfaltu i wyrobów korkowo-izolacyjnych. **LWÓW, Łyczaków 120.**

★★★★★★★★★

Świerzbę usuwa w ciągu 3 dni mydlana **„MAŚĆ D-ra HEBDY"** uznana przez powagi lekarskie

Łatwo się wciera, ma przyjemny zapach, nie plami bielizny i ciała, z łatwością się zmywa wodą. 7092

Żądać w aptekach i skład. aptecznych tylko **„Maść D-ra Hebdy" z świerzbowcem** na etykiecie. Słoik na 1-3 12 osob Tow. **E. Hebda i Ska** Warszawa. Elektoralna 18. tel. 1 87. **Dla koni od świerzby i parchu „Ekwol-Hebda".** Skład na Lwów S. Stenzel apteka Hetmańska 8.

Nakładem Ministerstwa Przemysłu i Handlu

ukaże się dnia 1 stycznia 1920 pierwszy zeszyt tygodnika

„Przemysł i Handel"

Czasopismo poza artykułami treści ogólnej z zakresu handlu i przemysłu zawierać będzie następujące działy: kronikę wewnętrzną (Sejm, Ministerstwo Przem. i Handlu, inne Ministerstwa, organizacje społeczno-gospodarcze przemysł, handel, sprawy robotnicze etc.) kronikę zagraniczną, wreszcie obszerny dział informacyjny, zawierający dane o cenach, kursach giełdowych, frachtach, taryfach celnych, kolejowych i pocztowych, patentach, ubezpieczeniach, miarach i wagach ruchu statków w porcie Gdańskim, rozporządzeniach Rządu z zakresu przemysłu i handlu, bibliografję, przegląd prasy krajowej i zagranicznej etc.

Prenumerata wynosi: 5754

rocznie 150 mk. (250 koron), półrocznie 75 mk. (125 koron).

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje Administracja Tygodnika „Przemysł i Handel"

Ska. Akc. „Reklama Polska", Zgoda 1.

Tel. 303 — 83 i 303 — 93.

Ogłoszenia do 1. numeru przyjmowane są wyłącznie do d. 22. grudnia.

Z Drukarni Polskiej, Lwów, Chorążczyzna l. 31. Redaktor odpowiedzialny Tadeusz ...